

Praha 20. 6. 2012

21

Činnost oboru alergologie a klinické imunologie v roce 2011

Activity in branch of allergology and clinical immunology in 2011

Souhrn

Tato aktuální informace uvádí počet ordinací a jejich personální zabezpečení, dále počty ošetření (vyšetření) a počty léčených pacientů. Dává přehled o počtu léčených pacientů na vybrané diagnózy v České republice v roce 2011.

Summary

This Topical Information presents the number of consultation rooms, number of health personnel involved, number of examinations (treatments) and numbers of treated patients. It gives an overview of treated patients for selected diagnoses in the Czech Republic in 2011.

Zdrojem údajů, prezentovaných v této aktuální informaci, je Roční výkaz o činnosti zdravotnických zařízení pro obor alergologie a klinická imunologie. Zpravodajskou jednotkou je každá ordinace alergologie a klinické imunologie, včetně ambulantních částí nemocnic, bez ohledu na jejich zřizovatele.

Za rok 2011 byly údaje zpracovány od 412 pracovišť z předepsaných 424 subjektů. Meziročně se počet zařízení, která výkaz odevzdala, zvýšil o 6. K 31. 12. 2011 poskytovalo zdravotní péči ve sledovaném oboru 611 lékařů a 647 zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí (ZPBD). V přepočtu na úvazky (průměrné roční přepočtené počty) se jednalo o 439,64 lékařů a 535,77 ZPBD. Průměrně na 1 pracoviště připadalo 1,07 úvazku lékaře.

Během sledovaného roku bylo v ordinacích vykonáno 2 347 773 ošetření-vyšetření (2 358 tisíc v roce 2010), což je v průměru 2,6 ošetření na jednoho léčeného pacienta. Počet vyšetření v přepočtu na jeden úvazek lékaře činil 5 340 (5 459 v roce 2010) a na tisíc obyvatel 223,7 (v předchozím roce 224,2). Nejvíce ošetření na úvazek lékaře bylo vykázáno, stejně jako v předchozích 3 letech, v kraji Jihočeském (7 330). Naopak nejmenší počet výkonů na 1 úvazek byl zaznamenán v kraji Pardubickém (4 232).

Na alergologických pracovištích se v roce 2011 léčilo 888 655 pacientů (898 tisíc v roce 2010). Počet léčených pacientů na tisíc obyvatel byl 84,7 (v předchozím roce 85,4). Počet léčených pacientů na úvazek lékaře meziročně poklesl z 2 079 na 2 021. Nejvíce léčených pacientů připadajících na průměrný roční úvazek lékaře vykazoval i v tomto roce kraj Zlínský (3 090). Naopak v Praze dosahuje tento poměr dlouhodobě nejnižší hodnoty (1 508).

Celkem 89 384 pacientů bylo léčeno specifickou hyposenzibilizací a u 24 092 pacientů byla zahájena specifická imunoterapie alergenem, oproti roku 2010 se uvedené počty nemocných příliš nezměnily. Počet prováděných kožních testů se v roce 2011 oproti předchozímu roku zvýšil z 2 744 tisíc na 2 813 tisíc.

Kromě již uvedených údajů jsou na příslušném statistickém výkaze sledovány také vybrané diagnózy alergických onemocnění. Z celkového počtu pacientů léčených pro určitou diagnózu na odděleních alergologie bylo ve sledovaném roce 49,5 % osob ve věku do 19 let a 50,5 % připadalo na pacienty starší 20ti let.

Z dispenzarizovaných osob pro vybranou diagnózu trpělo nejvíce pacientů pollinosou neboli sennou rýmou, a to jak ve věkové skupině 0 až 19 let (79 nemocných na tisíc dětí a dorostu), tak lidé starší (21 pacientů na 1 000 osob ve věku 20+). Druhým nejčastějším onemocněním bez ohledu na věk bylo astma. Pacientů do 19 let se s touto nemocí potýkalo 69 z tisíce dětí a dorostu, u osob starších 20ti let se astma vyskytovalo u 18 z 1 000 obyvatel ve věku 20+. Třetí nejvýznamnější diagnózou, která byla léčena v alergologických ordinacích, byla stálá alergická rýma. Nemocné do 19 let postihovala v 38 případech z 1 tisíce dětí a dorostu, osoby starší 20ti let pak v 11 případech z tisíce osob příslušné věkové kategorie. Z výše uvedených údajů vyplývá, že pořadí nejběžnějších diagnóz je u obou sledovaných skupin pacientů stejné, ale výskyt v přepočtu na tisíc obyvatel daného věku je u osob starších 20ti let nižší. Ve věkové skupině do 19ti let se zhruba 224 dětí a dorostu léčí s některým ze sledovaných alergických onemocnění. Z tisíce osob starších 20ti let se některá ze sledovaných alergických diagnóz vyskytuje u 56 pacientů.

Na výkaze pro obor alergologie a klinické imunologie se vedle výše zmíněných onemocnění sleduje dalších osm diagnóz, které svým výskytem nejsou tak významné. Jedná se o atopickou dermatitis (Dg. L20.-), imunodeficienci s převahou poruch protilátek (Dg. D80), běžnou variabilní imunodeficienci (Dg. D83), Wegenerovu granulomatózu a jiné nekrotizující vaskulopatie (Dg. M31), systémový lupus erythematosus (Dg. M32), dermatomyositis (Dg. M33), Sjögrenův syndrom a jiné systémové postižení pojivové tkáně (Dg. M35) a Anafylaxi (Dg. T78.2). Souhrnně byla uvedena onemocnění zjištěna u 13 pacientů/1 000 obyvatel.

K péči o pacienty bylo použito 429 spirometrů, na kterých bylo provedeno přes 661 tisíc výkonů. V imunologických laboratořích bylo provedeno 2 727 tisíc výkonů.

Vypracovala: Ing. Zdeňka Nováková

Činnost pracovišť alergologie a klinické imunologie, rok 2011

Pracovníci a počty pracovišť		
Počet samostatných pracovišť		412
lékaři	fyzické osoby	611
	průměrný roční přepočtený počet (úvazek) pracovníků celkem (včetně smluvních)	439,64
ZPBD ¹⁾	fyzické osoby	647
	průměrný roční přepočtený počet (úvazek) pracovníků celkem (včetně smluvních)	535,77
Průměrný počet lékařských úvazků na 1 pracoviště		1,07

Počty konzultací a počty léčených pacientů		
Počet vyšetření	celkem	2 347 773
	na 1 000 obyvatel	223,7
	na 1 průměrný roční úvazek lékaře	5 340
	na 1 léčeného pacienta	2,6
Počet kožních testů		2 813 087
Počet léčených pacientů celkem		888 655
z toho	počet pacientů léčených specifickou hyposenzibilizací	89 384
	počet pacientů, u kterých byla zahájena individuální injekční nebo perorální specifická imunoterapie alergenem	24 092
Průměrný počet léčených pacientů na 1 000 obyvatel		84,7
Průměrný počet léčených pacientů na 1 úvazek lékaře		2 021

¹⁾ Zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu - § 5 až § 21a zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů

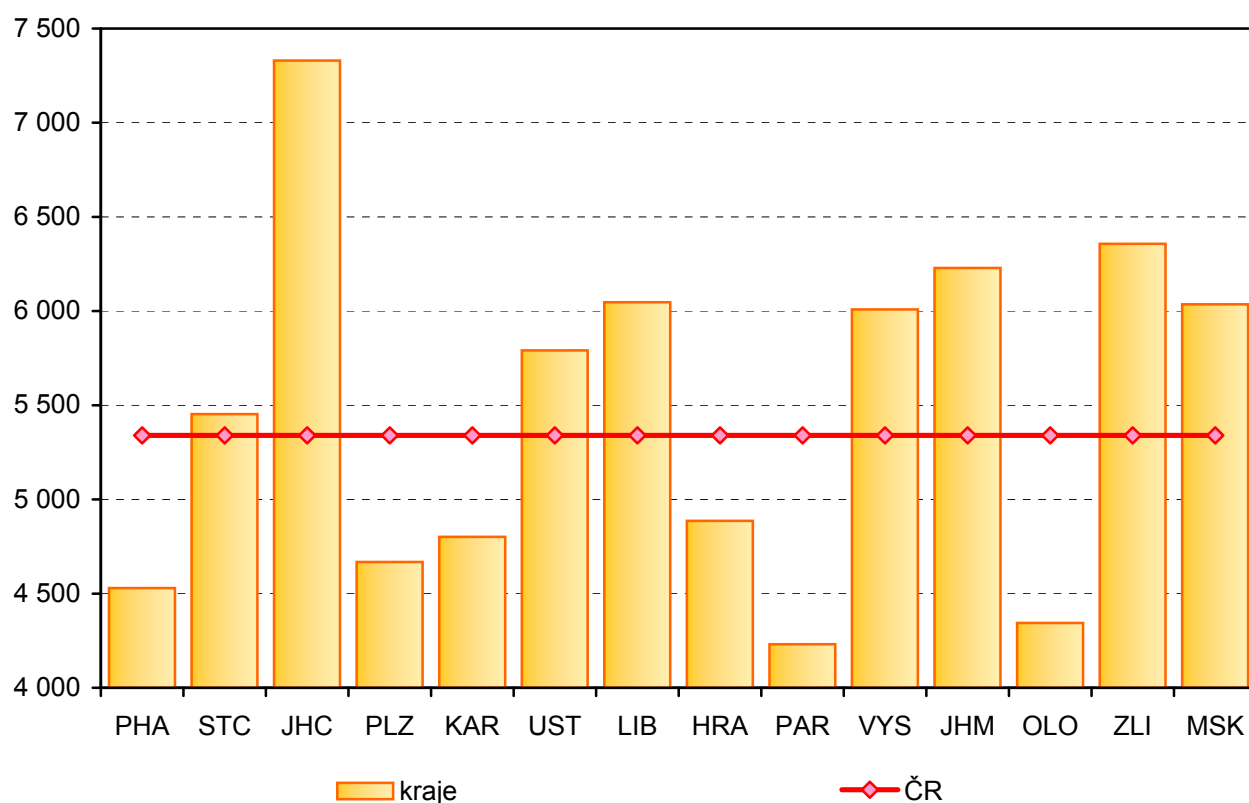
Činnost pracovišť alergologie a klinické imunologie, rok 2011

Území, kraj	Počet ZZ	Lékaři (průměrný roční přepočtený počet)	Počet ošetření		Počet léčených osob ve sledovaném roce		
			celkem	na 1 lékaře	celkem	na 1 lékaře	na 1 000 obyvatel
Hl. m. Praha	76	109,84	497 506	4 529	165 635	1 508	133,80
Středočeský	41	34,34	187 263	5 453	76 004	2 213	59,70
Jihočeský	21	15,48	113 471	7 330	35 060	2 265	55,13
Plzeňský	23	20,31	94 802	4 668	41 740	2 055	73,04
Karlovarský	9	6,45	30 970	4 802	14 697	2 279	48,42
Ústecký	36	29,78	172 461	5 791	68 228	2 291	82,34
Liberecký	17	15,10	91 313	6 047	35 889	2 377	81,91
Královéhradecký	25	27,63	135 012	4 886	58 534	2 118	105,65
Pardubický	20	14,63	61 907	4 232	32 127	2 196	62,23
Vysočina	20	16,90	101 549	6 009	42 220	2 498	82,47
Jihomoravský	37	57,25	356 623	6 229	95 934	1 676	82,37
Olomoucký	19	32,64	141 806	4 345	50 839	1 558	79,58
Zlínský	19	16,20	102 987	6 357	50 066	3 090	84,92
Moravskoslezský	49	43,09	260 103	6 036	121 682	2 824	98,72
ČR	412	439,64	2 347 773	5 340	888 655	2 021	84,66

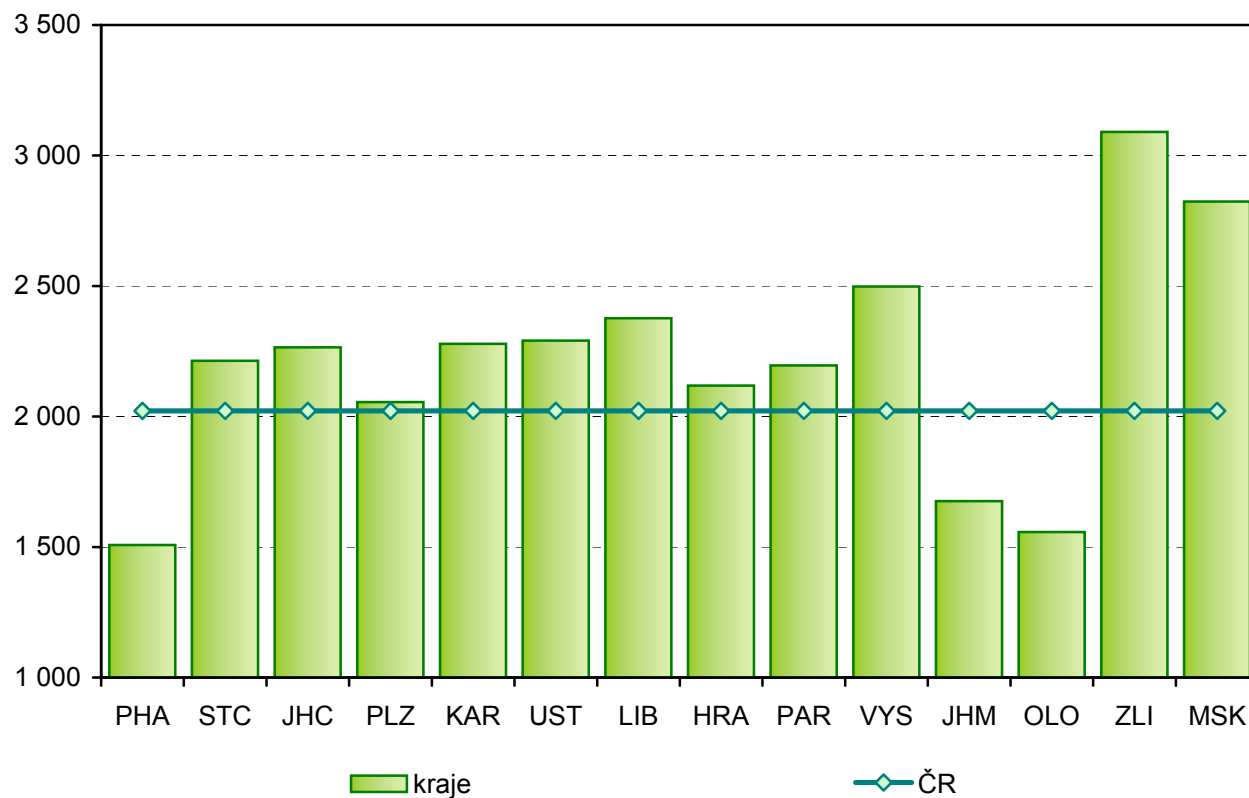
Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu nebo pacienti s vybraným chronickým onemocněním, rok 2011

Onemocnění	Kód MKN-10	0–5 let	6–14 let	15–19 let	20 let a více
atopická dermatitis	L 20.-	21 618	21 016	13 850	28 203
pollinosa	J 30.1	17 992	72 965	73 850	177 136
stálá alergická rýma	J 30.3	9 998	33 738	34 445	94 889
astma	J 45	21 917	62 680	58 425	150 185
imunodeficiency s převahou poruch protilátek	D 80.-	6 672	6 389	3 775	10 792
běžná variabilní imunodeficiency (CVID)	D 83.-	1 875	2 031	1 442	8 588
		na 100 obyvatel daného věku			
atopická dermatitis	L 20.-	3,1	2,5	2,6	0,3
pollinosa	J 30.1	2,6	8,7	13,6	2,1
stálá alergická rýma	J 30.3	1,4	4,0	6,4	1,1
astma	J 45	3,1	7,4	10,8	1,8
imunodeficiency s převahou poruch protilátek	D 80.-	1,0	0,8	0,7	0,1
běžná variabilní imunodeficiency (CVID)	D 83.-	0,3	0,2	0,3	0,1

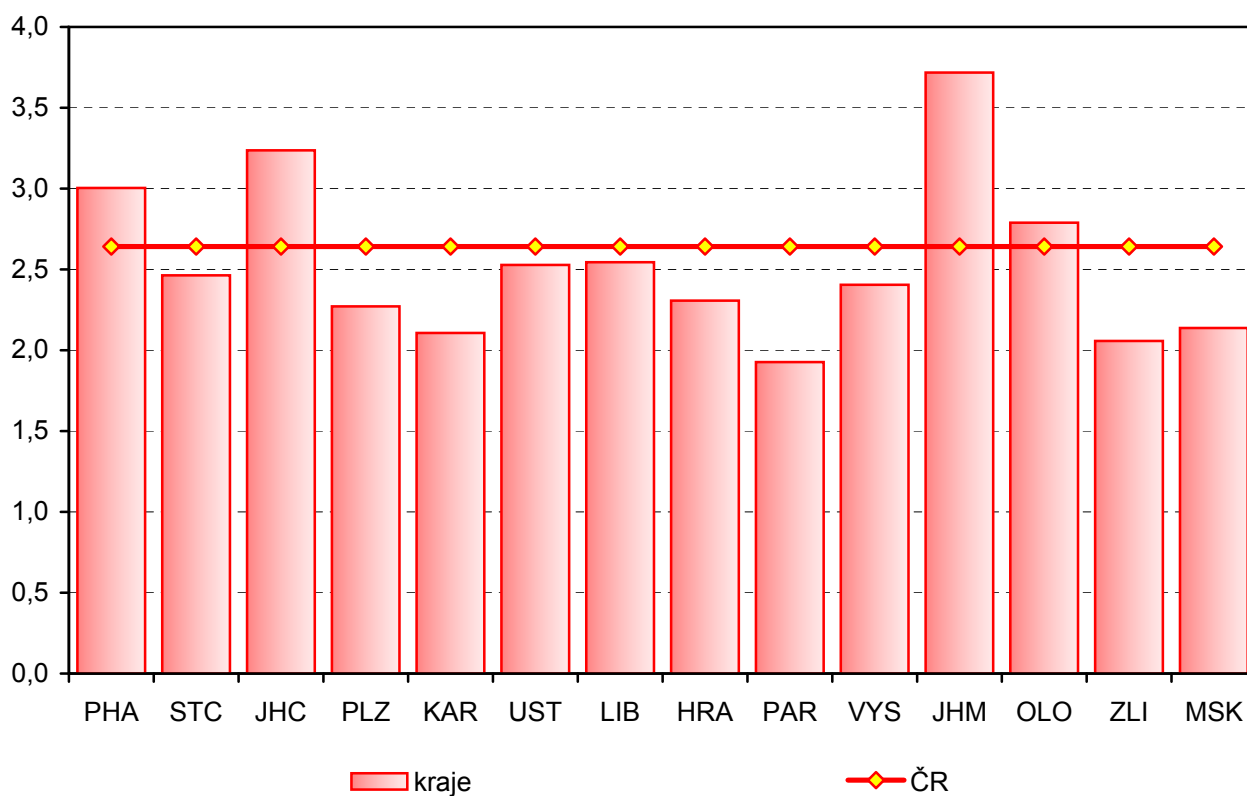
Počet konzultací na 1 lékaře

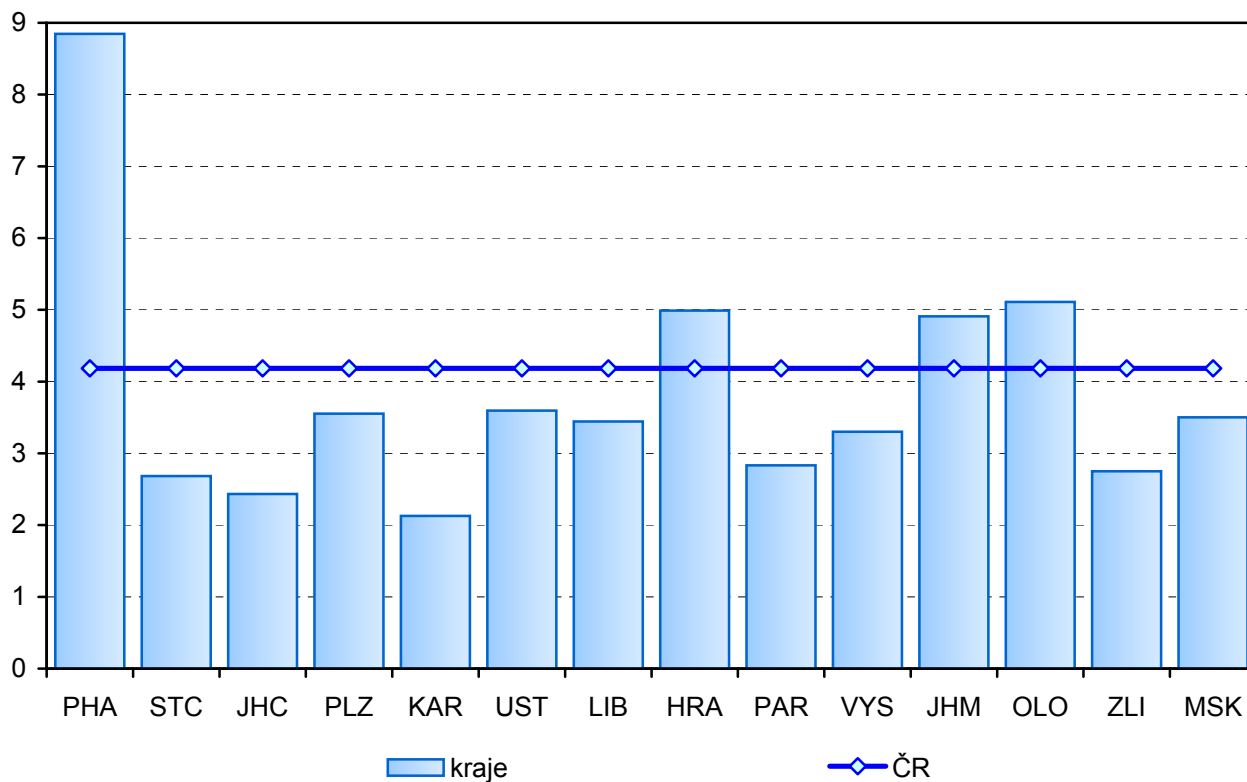
Počet léčených pacientů na 1 lékaře

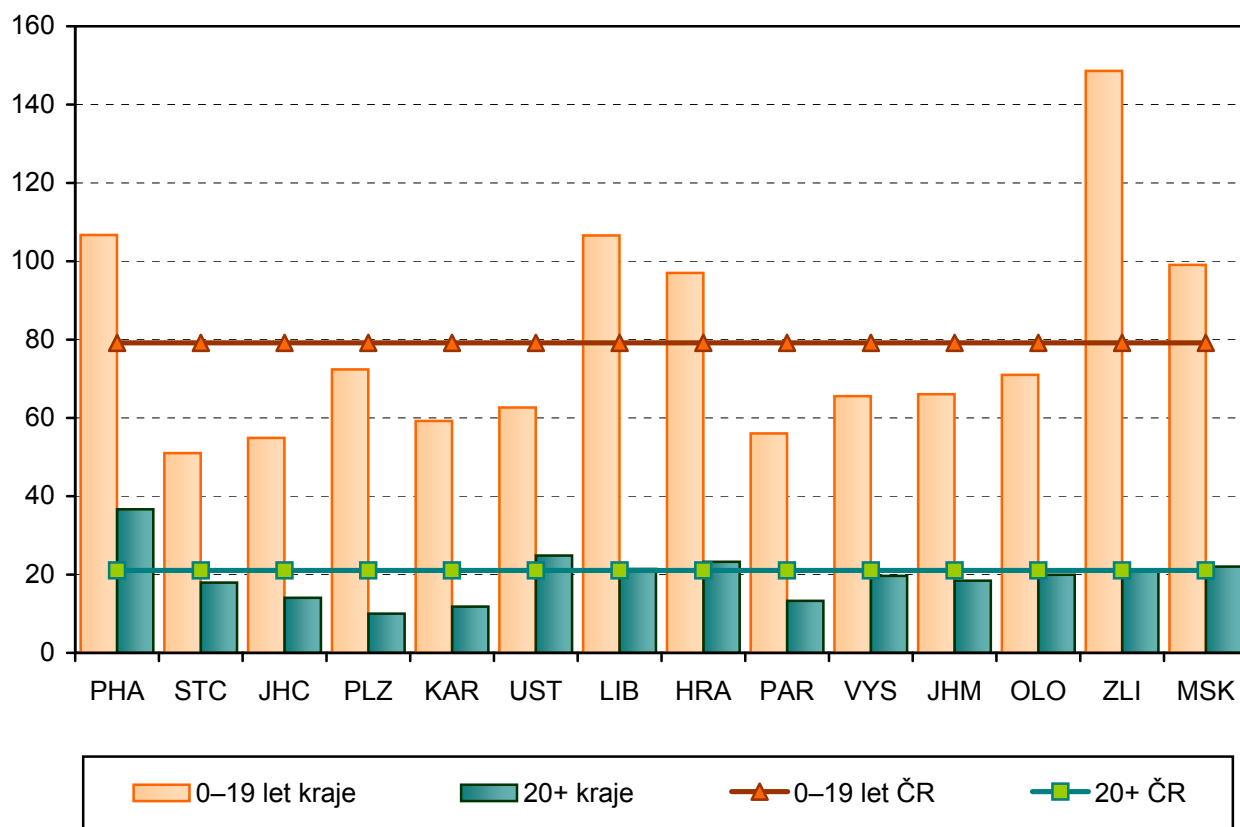
Počet konzultací na 1 léčeného pacienta

Počet úvazků na 100 000 obyvatel

Dispenzarizovaní pacienti pro pollinosu na 1 000 obyvatel příslušného věku

Dispenzarizovaní pacienti pro astma na 1 000 obyvatel příslušného věku

